

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 14 юни 2024 г.
(OR. en)

10980/24

JAI 992
COPEX 311

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 10253/24

Относно: Заключение на Съвета „Борба с трафика на наркотици и организираната престъпност: създаване на съдебна мрежа за борба с организираната престъпност“

На заседанието си от 13 – 14 юни 2024 г. Съветът (Правосъдие и вътрешни работи) одобри заключения на Съвета „Борба с трафика на наркотици и организираната престъпност: създаване на съдебна мрежа за борба с организираната престъпност“. Одобреният от Съвета текст се съдържа в приложението.

Заключения на Съвета

„Борба с трафика на наркотици и организираната престъпност: създаване на съдебна мрежа за борба с организираната престъпност“

Въведение

Въпросът по-общо

1. Организираната престъпност, включително незаконният трафик на наркотици, представлява сериозна заплаха за европейските граждани, предприятия и институции, както и за европейската икономика и сигурността на държавите членки. Организираните престъпни групи все по-често използват крайно насилие, проникване в законната икономика, както и корупция, като по този начин подкопават принципите на правовата държава и излагат на риск основите на нашите демокрации.
2. Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г.¹ има за цел да укрепи правоприлагането и съдебното сътрудничество, да се справи със структурите на организираната престъпност и приоритетните престъпления, да премахне печалбите от престъпна дейност и да осигури модерен отговор на технологичното развитие. Стратегията на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.² и Планът за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.³ предоставят всеобхватната политическа рамка за политиката в областта на наркотиците. Те възприемат основан на доказателства, интегриран, балансиран и мултидисциплинарен подход към явлениято наркотици на национално, европейско и международно равнище. В един по-нов документ, съобщението на Комисията относно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност⁴, се определят действия за укрепване на устойчивостта на логистичните центрове, включително чрез Европейски пристанищен алианс, за разбиване на високорисковите престъпни мрежи, за превенция и за международно сътрудничество.

¹ 8085/21 + ADD1.

² Стратегия на ЕС относно наркотиците, 2021—2025 г.: ОВ С 102I, 24.3.2021 г., стр. 1.

³ План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.: ОВ С 272, 8.7.2021 г., стр. 2.

⁴ 14114/23.

3. Въз основа на тази рамка и на фона на все по-тревожната ситуация, свързана с наркотиците, съществува наложителна необходимост от предприемане на ефективни действия за борба с организираната престъпност, свързана с наркотиците, в рамките на съвместни усилия от страна на държавите — членки, институциите и агенциите на ЕС, и в обхвата на многостранен подход. В настоящите заключения се разглеждат аспектите на тези действия, свързани със създаването на специална съдебна мрежа за справяне с възникващите тенденции и заплахи от организираната престъпност.

Съдебно сътрудничество

4. Престъпните мрежи и техните незаконни дейности често обхващат различни юрисдикции. За да се борят с престъпните мрежи и техните бизнес модели в целия ЕС, съдебните органи трябва да засилят сътрудничеството си и обмена на информация между всички държави членки. Евроюст играе важна роля в този контекст, като подкрепя и засилва координацията и сътрудничеството между националните разследващи органи и органи за наказателно преследване във връзка с тежката престъпност.
5. Обменът на информация и сътрудничеството между съдебните органи по сложни трансгранични разследвания на организираната престъпност биха могли да бъдат укрепени чрез създаването на съдебна мрежа от специализирани прокурори от държавите членки, която би могла да се опре на и да бъде координирана с работата на Евроюст, Европейската съдебна мрежа (EJN) и други заинтересовани страни. По време на неформалната среща на министрите от 26 януари 2024 г. министрите на правосъдието на държавите членки изразиха ясна подкрепа за тази идея.
6. Подобна мрежа, снабдена с подходящи и достатъчни инструменти и ресурси, би могла да предостави ефективна подкрепа и насоки на европейските съдебни органи по значими въпроси като:
- идентифициране и картографиране на тенденциите и начините на действие на организираните престъпни групи;
 - стратегически насоки за борбата с трафика на наркотици и организираната престъпност;

- набелязване на възможности в конкретни случаи за допълнително улесняване на оперативната работа на Евроюст, съвместните екипи за разследване (СЕР) и правоприлагането, включително по отношение на подготовката, необходима за създаването на СЕР, в съответствие с приложимата правна рамка и без да се дублират задачите на други участници;
- последиците от разнообразната правна рамка в Европа и извън нея.

Заключения на Съвета

Общи съображения за създаването на мрежата

1. Следва да бъде създадена европейска съдебна мрежа по въпросите на организираната престъпност (наричана по-долу „мрежата“), която да осигури център за специализиран експертен опит в подкрепа на съдебните органи за борба с организираната престъпност. Мрежата ще се състои от национални експерти, провеждащи наказателни разследвания, основно прокурори и, ако е уместно предвид националния контекст, съдии-следователи или служители на правоприлагащите органи.
2. За тази цел мрежата предимно ще улесни и засили сътрудничеството между компетентните съдебни органи, занимаващи се с трафика на наркотици и организираната престъпност, и следва да може да се възползва от методите, разработвани от други инструменти на ЕС, например ЕМРАСТ. По този начин мрежата ще гарантира, че ресурсите се обединяват ефективно, че усилията не се дублират и че съществуващите структури и области на компетентност, по-специално в рамките на Евроюст, Европол и ЕЈН, се зачитат изцяло.
3. Следва да се гарантира, че мрежата може да функционира непрекъснато, което ще й позволи да реагира бързо на променящите се дейности на организираните престъпни групи. Знанията и експертният опит, натрупани от мрежата, следва да бъдат устойчиви. За да се постигне това, Евроюст се приканва, в зависимост от наличните ресурси, да организира мрежата в своите помещения.

Задачи на мрежата

4. Като се има предвид разнообразният характер на дейностите на организираните престъпни групи, мрежата има широк мандат да разглежда всички аспекти на борбата с организираната престъпност. В този смисъл мрежата разполага с гъвкав мандат, който ѝ позволява да избира конкретни акценти за своите дейности в съответствие с променящите се престъпни тенденции и заплахи.
5. Като пръв и приоритетен акцент се препоръчва мрежата да се съсредоточи върху центровете за незаконна търговия с наркотици, по-специално морските пристанища и други логистични центрове, използвани от организираните престъпни групи за внос на незаконни наркотици и транспортирането им из Съюза.
6. По-специално мрежата, в тясно сътрудничество с Евроюст и други имащи отношение участници:
 - а) ще улеснява обмена на експертен опит, добри практики и други имащи отношение знания и опит в разследването и наказателното преследване на организираната престъпност, включително практическото прилагане на действащите правни рамки и имащата отношение съдебна практика, както и ефективното трансгранично съдебно сътрудничество;
 - б) ще осъществява обмен на информация за общото развитие и тенденции, както и обмен, без да се засяга приложимото законодателство на Съюза и национално законодателство, на нелични данни, които могат да бъдат включени и използвани в оперативните дейности на Евроюст и националните съдебни органи, по-специално в рамките на съвместните екипи за разследване (СЕР);
 - в) ще стимулира диалога между различните участници и заинтересовани страни, които играят роля в борбата с организираната престъпност, например Европол, Евроюст и Европейската прокуратура, без дублиране на усилията и при пълно зачитане на съществуващите структури и области на компетентност;
 - г) ще представлява център за специализиран експертен опит.

Организация

7. Евроюст ще направи необходимото за това работата на мрежата да бъде съгласувана с работата на Евроюст и други структури и ще осигурява логистичната и оперативната подкрепа, необходима за изпълнението на задачите, посочени в точка 6 по-горе.
8. Мрежата следва да заседава редовно в зависимост от нуждите на членовете, по принцип два пъти годишно, като Евроюст е домакин на заседанията. Първото заседание следва да бъде организирано като пилотна проява с *ad hoc* финансиране през втората половина на 2024 г. В идеалния случай то следва да се съсредоточи върху изключително актуалния въпрос за борбата със свързаната с наркотиците организирана престъпност, занимаваща се с незаконния внос на наркотици през европейските морски пристанища и други логистични центрове.
9. Работата на мрежата ще се основава на програма, изготвяна през първото тримесечие на всяка втора година след консултации с имащите отношение институции, агенции и органи на ЕС и като се вземат предвид наличните анализи и оценки на риска, например докладът на Европол относно разшифроването на престъпни мрежи. Въпреки това на мрежата следва да се предостави гъвкавост да проследява други направления на работа, различни от посочените в дневния ред, когато това е оправдано от ситуацията.
10. Предоставянето на средства за целите на мрежата следва да бъде предмет на решение от страна на бюджетните органи и да не засяга многогодишната финансова рамка. С оглед на това Съветът отправя искане към Комисията и Евроюст да разгледат и подготвят своевременно финансовите и други практически аспекти и условия, необходими за функциите и задачите на мрежата, като се зачита разпределението на бюджета и човешките ресурси за съществуващите мрежи и структури.
11. Създаването на постоянна структура за подкрепа на мрежата е явно в отговор на реална и належаща нужда от квалифицирана подкрепа на същата. Условието за създаването на такава структура за подкрепа следва да бъдат анализирани допълнително приоритетно.

12. Полезните взаимодействия между мрежата и Евроюст или между мрежата и други мрежи ще се осигуряват в съответствие със заключенията на Съвета от 18 юни 2019 г., озаглавени „Полезните взаимодействия между Евроюст и мрежите, създадени от Съвета в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси“⁵. В същия дух Съветът отправя искане към Комисията да осигури взаимодействие между различните инициативи в рамките на пътната карта, и по-специално между настоящата мрежа и действията, предприети от Европейския пристанищен алианс.
13. Всяка държава членка се приканва, съгласно своите национални процедури, да определи най-малко един национален представител, предимно от своите органи за наказателно преследване, който да има подходящ експертен опит, за участие в мрежата. Държавата членка може също така да определи съдия-следовател или служител на правоприлагащите органи, ако е целесъобразно спрямо националните обстоятелства.
-

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0618\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0618(01)&from=GA)